

følgende: Man skal lægge Vind paa Dyden. Naar Læreren afhørte os heri, spurgte han højtidelig: "Hvad skal man lægge paa Dyden, Børn?" "Vind", svarede vi alle, saa det peb i Skolen. Andet fordrødes der ikke, det var den Gang godt Latin. Saadan kunde jeg anføre mange Eksempler — jeg er sikker paa, at ærede Medlemmer her have mange lignende Erfaringer, som ere lige saa kuriøse som det Eksempel, jeg har tilladt mig at nævne. Jeg mener derfor, at det ikke var for tidligt, om man satte virkelige Skolemænd, virkelige Bøddagøger i Spidsen for de kongelige Skolelærerseminarier, for saa vidt man vil opretholde de kongelige Skolelærerseminarier, det er et Spørgsmaal for sig. Vi have jo endnu tre her i Landet, og det er mig ikke rigtig klart, om de ere saaledes situerede, at de kunne tilfredsstille de Fordringer, som selv den ærede Minister stiller, og jeg kunde derfor ønske nogle Oplysninger af den højtærede Minister. Det er jo en bekendt Sag, at sidste Sommer ved den den Gang afholdte Skolelæreretsamen var der et saa stort Mandefald, som der ikke har været Mage til i al den Tid, vi have haft Eksamenkommission her i Landet, jeg husker ikke, om det var 50 eller nogle og 60 Procent, man uden videre lod dumpe. Hvis det var Elever alene fra private Seminarier, eller som vare privat forberedte til Eksamen, saa kunde man jo tænke sig, at disse Elever havde haft en for mangelfuld Uddannelse og maasse kun havde læst et Aar eller to til deres Eksamen, saa at deres Uddannelse i det hele taget har været mangelfuld; men det er vel bekendt, at det ikke blot var fra de private Seminarier, at man lod Eksaminanderne falde over en lav Sto, men ogsaa i høj Grad ramte Mandefaldet Eleverne fra de kongelige Skolelærerseminarier. Man maa dog være berettiget til at gaa ud fra, at Seminarierne maa være udrustede saaledes, at de vide, hvad de skulle lære vedkommende Elever, og i hvilken Udstrækning de skulle være indøvede i de forskellige Fag, som de lære til Eksamen; men der er noget gaadesfuldt over hele dette Forhold, som det forekommer mig, at Befolkningen har Grund til at kræve nogen Oplysning om. Jeg vil derfor tillade mig at spørge den ærede Minister, om der fra Ministeriets Side i god Tid, og dermed forstaar jeg for 2 a 3 Aar siden, er tilsendt de vedkommende Seminarieførstandere en Meddelelse fra Ministeriet om, hvad Eksamenkommissionen her i Landet vil være berettiget til at fordrø ved Skolelæreretsamen i det Herrens Aar 1890. Er der ikke tilflydt Seminarierne nogen saadan Meddelelse fra Ministeriet, fore-

kommer det mig, at man har Grund til at bebrejde Ministeriets Mangel paa Hensynsfuldhed overfor Seminarierne, men har man tilstillet vedkommende Seminarieførstandere denne Meddelelse om, hvad det er, man i Fremtiden vil kræve af Seminarierne, og Seminarierne ved Statsseminarierne desuagtet i stor Udstrækning derefter ere faldne, saaledes som Tilfældet var sidste Sommer, ligger det jo nær at antage, at Seminarierne ere daarlig udrustede med Lærere, eller at Seminarielærerne ere saa mangelfuldt uddannede, at de ikke ere i Stand til at give Eleverne ved Seminarierne den Undervisning og Uddannelse, som Administrationen kræver af dem. Eller ogsaa er Eksamenkommissionen optraadt paa en saadan Maade, som den ikke er berettiget til. Jeg veed ikke, hvor Skylden ligger, og det er derfor, jeg søger nogen Oplysning, thi det er ikke alene et haardt Slag for de vedkommende unge Menneker, hvem det i Aar er gaaet ud over, men det er ogsaa et meget føleligt Tab for mangfoldige ubemidlede Folk her i Landet, der have holdt deres Børn paa et kongeligt Seminarium i tre Aar, og som have pådraget sig en iøvrigt for manges Vedkommende ganske betydelig Gæld for at kunne saa deres Børn forberedte til Skolelæreretsamen, og som have sendt dem til de kongelige Skolelærerseminarier i Overbevisningen om, at de der sikrest vilde saa en saadan Uddannelse, at de kunde staa Maal for Eksamenkommissionen. Der er jo gaaet mange Sagn Landet over om Eksamenkommissionen, men jeg skal ikke her rette noget Angreb paa denne; kun skal jeg sige, at efter min Erfaring er et enkelt Medlem, Pastor Stouboe i Nyborg, optraadt paa en Maade overfor Eleverne, der forekommer mig vidt om en Mangel paa Hensynsfuldhed overfor dem, der skulle eksamineres; det Sprog og den Tone, som vedkommende Medlem af Eksamenkommissionen undertiden har tilladt sig, forekommer mig ikke at være ganske hensynsfuld. Jeg nævner dette kun her, saa at den ærede Minister kan tage det Hensyn dertil, som han synes. Jeg skal ellers ikke rette nogen Bebrejdelse mod Eksamenkommissionen som saadan, da jeg ikke veed, hvor Skylden ligger for, hvad der er sket. Enten har den ærede Minister glemt at instruere Seminarieførstanderne i rette Tid, eller ogsaa ere Seminarieførstanderne og Seminarielærerne saa mangelfuldt uddannede, at de ikke ere i Stand til at give Eleverne den Uddannelse og de Kundskaber, som Staten kræver, eller ogsaa har Eksamenkommissionen stillet større Fordringer denne Gang, end den har været